

עמ"ת 2906/01/15 - מדינת ישראל נגד מחמד קרעאן

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

08 ינואר 2015

עמ"ת 2906-01-15 מדינת ישראל נ' קרעאן (עציר)

בפני כב' השופטת חני סלוטקי

העוררת

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד מוטי בן שאנן

נגד

המשיב

מחמד קרעאן (עציר)

ע"י ב"כ עו"ד ליאור חיימוביץ ועו"ד מירי שיין

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

1. בפני ערר על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע (כבוד השופט אלון אופיר), מיום 1.1.15 לפיה, שוחרר המשיב ממעצרו בתנאים הבאים:

- א. מעצר בית מלא ותחת פיקוחם של שני ערבים לסירוגין.
- ב. איזוק אלקטרוני.
- ג. חתימת הערבים על ערבות צד ג' בסך של 15,000 ₪ כל אחד.
- ד. ערבות עצמית בסך של 20,000 ₪.
- ה. הפקדה עצמית בסך 1000 ₪.
- ו. פסילת רישיון הנהיגה של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

2. כנגד המשיב הוגש לבית משפט קמא כתב אישום שייחס לו עבירות של **נהיגה בפסילה, נהיגה בשכרות, נהיגה כשרישיונו פקע, אי ציות להוראות שוטר ונהיגה ללא פוליסת ביטוח בת תוקף.**

בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את המשיב עד לתום ההליכים נגדו.

ב"כ המשיב הסכים לקיומן של ראיות לכאורה ובית המשפט קמא הורה על קבלת תסקיר מעצר.

3. על אף ששירות המבחן לא בא בהמלצה לשחרר את המשיב לחלופת מעצר הורה בית משפט קמא על שחרור העורר בתנאים המפורטים לעיל ומכאן הערר שבפניי.

4. לטענת העוררת שגה בית משפט קמא מששחרר את המשיב למעצר בית בתנאים, למרות שקבע בהחלטתו כי

מדובר במשיב שמסוכנותו ברורה ומשתקפת הן מעברו והן ממעשיו.

לטענת העוררת מדובר במקרה חמור של מי שנוהג בזמן פסילה, כאשר רישיון הנהיגה שלו פקע לפני שנים רבות- עוד בשנת 2000.

בנוסף, המשיב נוהג שיכור כשרמת האלכוהול בדמו גבוהה מאוד ואם לא די בכך, המשיב אף לא עצר את רכבו שעה ששוטר הורה לו לעשות כן.

ב"כ העוררת התייחסה לעברו התעבורתי של המשיב וטענה כי עברו מכביד. המשיב נוהג משנת '94 והוא צבר לחובתו לא פחות מ- 27 הרשעות קודמות כאשר 18 מתוכן לאחר פקיעת רישיונו, לחובתו מספר הרשעות בגין נהיגה ללא רישיון, נהיגה בקלות ראש, גרימת תאונת דרכים, מספר הרשעות בגין נהיגה בפסילה. המשיב אף נשפט בגין עבירותיו אלה וריצה עונשי מאסר בפועל.

ב"כ העוררת טענה כי אין לקבל את קביעת בית משפט קמא, כאילו המשיב נעדר עבר פלילי, שכן כאשר מדובר בעבירה של נהיגה בזמן פסילה בתוך נהיגה בשכרות, ההפרדה היא פרוצדוראלית.

לטענתה, מקביעת בית המשפט בעניין מסוכנות המשיב עולה כי לא מתקיים תנאי הסף לבחינת ושקילת חלופת מעצר.

לטענתה, לא ניתן ליתן אמון במשיב ונשקפת ממנו רמת סיכון גבוהה להישנות עבירות ומשכך לא ניתן לאיין מסוכנותו בדרך של שחרור ממעצר, אפילו אם יש בידו להציג חלופות מעצר איתנות. את האמון יש למצוא במשיב ולא בערבים.

עוד נטען, כי מעיין בעברו התעבורתי המכביד של המשיב נלמדת לא רק הישנות העבירות אלא גם "שדרוג" העבירות כך שחומרתן עולה.

המשיב רחוק מלהיות אדם נורמטיבי, יש לו עבר בעבירות זהות והוא ריצה מאסרים קודמים בגין עברות זהות של נהיגה בזמן פסילה ופקיעת תוקף רישיון נהיגה.

לטענת ב"כ העוררת, שגה בית משפט קמא משקבע כי יש ביכולתן של החלופות וביכולת האיזוק האלקטרוני, להבטיח את הרחקתו של המשיב מהכביש ולהבטיח את שלומם של ציבור המשתמשים בדרך. משיב שכבר הפר את אמון בית המשפט בכך שבחמישה אירועים שונים נהג בעודו פסול לנהיגה, נהג למרות שרישיונו פקע כבר למעלה מעשור, נוהג בשכרות ברמה גבוהה, לא מציית לשוטר, משיב שכבר ריצה מאסרים ממושכים בפועל בגין עבירות זהות וכן תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה ארוך בר הפעלה - במשיב כזה אין ליתן אמון ומכאן שהתנאי הבסיסי שנקבע בפסיקה לבחינת חלופת מעצר לא מתקיים, קל וחומר שלא ניתן לכרות עמו חוזה אמון בדמות שחרור לחלופת אזוק אלקטרוני.

בהתאם לכך, טענה העוררת כי שגה בית משפט קמא בקובעו כי איזוק אלקטרוני הינו חלופה ראויה בעבירות תעבורה, בפרט בעבירות של נהיגה בזמן פסילה.

לטענתה, שגה בית משפט קמא כשקבע כי אין להורות על מעצר של אדם בעבירות תעבורה, שהרי אין הלכה

שלא לעצור אדם בעבירות תעבורה. על בית המשפט היה לבחון קיומן של ראיות לכאורה ועילות מעצר ואם ישנן כאלה, עליו לבחון האם ניתן לאיין באמצעות חלופת מעצר וזאת בשים לב למעשי המשיב כפי שהם עולים מכתב האישום ובשים לב לעברו.

בית משפט קמא הורה על קבלת תסקיר מעצר על מנת ששירות המבחן יעריך מסוכנותו ואפשרות שחרורו לחלופה ובחר לשחררו בניגוד לכל האמור בתסקיר ובניגוד להלכות בית המשפט העליון בעניין תסקירים שליליים לפיהן, רק במקרים נדירים ותוך נימוקים שיירשמו יסטה בית המשפט מהמלצה שלילית של שירות המבחן.

יתירה מכך, שגה בית משפט קמא שעה שקבע כי הוא שותף לקביעת שירות המבחן באשר לכשירות הערבים לשמש חלופות טובות ומאיינות מסוכנות, שהרי שירות המבחן קבע כי נשקפת מהמשיב מסוכנות גבוהה שאינה ניתנת לאיין בדרך של שחרור לחלופה.

העוררת הוסיפה וטענה כי מגמת הפסיקה בעת האחרונה, נוכח הקטל היומיומי בכבישים והנהיגה המופקרת של נהגים המעלים מדעת את הסיכון בכבישים, היא שיש להורות על מעצרו של נהגים פורעי חוק, על מנת להגן על הציבור.

עוד טענה העוררת, כי שגה בית משפט קמא, כשקבע כנימוק להצדקת החלטתו כי מדובר בהתנהגות חמורה מאוד וכי נשקפת ממנו סכנה גבוהה לשלום הציבור אך יחד עם זאת, מבחינת השכרות מדובר באירוע ראשון.

כאמור, התנאי הבסיסי של מתן אמון במשיב אינו מתקיים כלל.

לטענת העוררת, שגה בית משפט קמא שעה שקבע בהחלטתו כנימוק לשחרור לחלופת מעצר כי המשיב "מורה נהיגה במקור" בעוד ש-15 שנה לא חידש המשיב רישיונו. לא אחת נקבע בפסיקה כי נהג שפקע רישיונו מעל שנה, ובוודאי בפקיעה ארוכת שנים, כמוהו כבלתי מורשה אשר מעולם לא הוציא רישיון על כל הנובע מכך.

לטענת העוררת, בעריכת האיזון הראוי שבין ההגנה על האינטרס הציבורי וההגנה על הציבור מפני המשיב, ובין הפגיעה בחירות המשיב, היה על בית המשפט להעדיף את האינטרס הציבורי.

על כן ביקשה העוררת ביקשה מבית המשפט לבטל את החלטת בית משפט קמא ולהורות על מעצרו של המשיב עד לסיום ההליכים המשפטיים נגדו.

5. ב"כ המשיב טען כי מדובר בנהיגה של מספר שניות ברכב פרטי לבקשת הנהגת העיקרית שביקשה להרכיב עדשות מגע.

לטענתו, מדובר בהחלטת שחרור של בית משפט שלום לתעבורה שהוא בית משפט מקצועי הדן בענייני תעבורה מידי יום. עיון בערר מלמד כי העוררת משליכה את עיקר יהבה על האמון שיש או אין ליתן במשיב. בעניין זה, ועל פי הפסיקה הידועה בעניין ערכאות ערר, סבור ב"כ המשיב כי לבית משפט קמא יתרון, גם לאחר ששוחח עם המשיב, להעריך את מידת האמון שניתן ליתן בו, משום שיש לבית משפט קמא את הכלים שבדרך כלל אין לערכאת הערר ולכן הערר כולו מופנה לעניין זה.

ב"כ המשיב סבור כי אין להתערב במסקנת בית משפט קמא שמצא בסופו של דבר כי יש ליתן אמון במשיב שלא יפר תנאי שחרור ולא בכדי- מדובר במי שמעולם לא הפר תנאי שחרור ובעבר כבר היה נתון בתנאי שחרור מגבילים, בניגוד לעניין עודה זנון אליו הפנתה העוררת.

עוד טען ב"כ המשיב כי בניגוד לעניין עודה זנון, למשיב דכאן אין עבר פלילי ובצדק ייחס לו בית משפט קמא אורח חיים נורמטיבי. אדם ללא עבר פלילי יש ליתן לו הזדמנות כי יכבד את תנאי השחרור.

ב"כ המשיב התייחס לתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניין המשיב וטען כי אין בו התייחסות מפורשת של קצינת המבחן כי אי אפשר ליתן אמון במשיב. כל שנאמר, מבלי להקל ראש, הוא, שעולה כי קמה רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות פורצת גבולות.

לטענתו, מקביעה זו ועד להכרעה חורצת הדין של ב"כ העוררת, כי אין ליתן אמון במשיב, קיימת עוד דרך ארוכה. בית משפט קמא לא התרשם כך, למרות שבחן את הדברים והיה ער לחומרתם.

לשיטתו, טענת העוררת היא, כי בכל פעם שישנו תסקיר שאינו ממליץ, על בית המשפט לשמש "חותמת גומי", ולקבוע כי אין ליתן אמון ולשלוח המשיב מאחורי סורג ובריח.

על פי לשון החוק חלופה היא הכלל ומעצר הוא החריג ובית המשפט העליון כבר שחרר לחלופת מעצר נאשמים בעבירות חמורות, כמו רצח.

באשר לאמון שיש ליתן במשיב, טען ב"כ המשיב כי המדובר בעבירת תעבורה והמסוכנות שיש לאיין היא המסוכנות שהמשיב יחזור לנהוג. לא מדובר בעבריין פלילי שיש להחזיקו שמא ימעד ויבצע עבירות פליליות. מדובר ברף נמוך יותר.

לא בכדי ציין בית משפט קמא כי בענייננו וחרף כך שאין המדובר באירוע ראשון של נהיגה בפסילה, מדובר במי שמנהל אורח חיים נורמטיבי. על כך עמד גם שירות המבחן שציין כי המשיב חידש לאחרונה את קשריו המשפחתיים עם ילדיו, עובד בעבודה מסודרת בעיר ראשון לציון ועוד.

לטענת ב"כ המשיב, בית משפט קמא היה ער לפסיקה אליה הפנתה העוררת ומשום כך מצא לאבחנה מהמקרה דנן. בית משפט קמא התרשם מהערבים באופן בלתי אמצעי שעה שאלו נחקרו בפניו ולמרות זאת, הוסיף עוד שני תנאים מגבילים מחמירים כדי להדק את התנאים- הפקדה כספית ממשית ופיקוח אלקטרוני באמצעות איזוק.

דין והכרעה

כפי שבית המשפט קמא מצא, התנהגות המשיב חמורה מאוד לכאורה ונשקפת ממנו סכנה רבה לשלום הציבור. השאלה שמעלה הערר היא, האם יש בחלופה שנקבעה כדי לאיין את המסוכנות הרבה הנשקפת מהמשיב.

בית משפט קמא הורה על קבלת תסקיר שיבחן שאלה זו, אך פעל בניגוד להמלצות התסקיר. בית משפט קמא ציין כי הוא שותף להערכת שירות המבחן שמצא את הערבים רציניים ואחראיים, אך התעלם מקביעת שירות המבחן לפיה, בשל מאפייני אישיותו של המשיב, אין בחלופה המוצעת כדי לצמצם את רמת הסיכון להישנות התנהגות פורצת גבולות.

בתסקיר נכתב, בין השאר, כי המשיב הינו בעל עמדות קורבניות, כי ניכר הקושי ביכולתו לתכנן לטווח הארוך וכן ניכר חוסר הבנתו את השלכות מעשיו על חייו. למשיב קושי להפנים את הבעייתיות שבאופן התנהלותו, דבר המביא לחזרתיות בהתנהלות זו לאורך השנים. שירות המבחן התרשם כי עונשי המאסר שהוטלו עליו אינם מהווים עבורו גורם מרתיע ומציב גבולות.

שירות המבחן הביא בחשבון את עמדותיו המקלות ביחס לחוקי התעבורה, קשריו עם חברה שולית, קשייו לערוך שינוי בדפוסי חשיבתו והתנהגותו, זאת על אף המחירים שמשלם בגין כך.

אמנם, בית משפט קמא עיבה את החלופה המוצעת באיזוק אלקטרוני ובהפקדה כספית של 1,000 ₪, אך לא הייתה בפניו כל אינדיקציה מקצועית לכך שיש באלה כדי לצמצם את מסוכנות המשיב. בנוסף, לא מצאתי בפרוטוקול הדיון ביטוי לכך שבית משפט קמא התרשם באופן בלתי אמצעי מהמשיב, להבדיל מהתרשמותו מהמפקחים. בכך שהמפקחים ראויים לאמון לא סגי.

תחילה, יש לבחון אם המשיב ראוי לאמון וכך, ורק אם התשובה לשאלה זו היא חיובית, פונים לבחינת התאמת המפקחים לפקח על המשיב.

המשיב הורשע בעבר בתיקים שונים בכך שבחמש הזדמנויות נהג בפסילה (ראה גזר הדין בתיק 4458-01-13, בית משפט לתעבורה פתח-תקווה, בו נידון המשיב בגין שני תיקים שונים, לאחר שהורשע בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, וכן ראה גזר הדין בו ב בפ"ל 304/07 נידון המשיב בגין שני אישומים של נהיגה בזמן פסילה כשבעברו הרשעה נוספת של נהיגה בזמן פסילה). היינו, שהעבירה של נהיגה בזמן פסילה המיוחסת למשיב עתה, היא העבירה שישית של המשיב מאותו סוג.

לכך יש להוסיף, כי הפעם נתפס המשיב כשהוא נוהג לא רק בפסילה, אלא גם בשכרות גבוהה. הוא לא ציית להוראות השוטר שהורה לו לעצור.

המשיב שוחרר רק לפני מספר חודשים מועט, בחודש אוגוסט האחרון, מרצוי עונש מאסר בפועל של 10 חודשים שהוטל עליו בגין עבירה של נהיגה בפסילה. את העבירות הנדונות ביצע, לכאורה, בעת שתלוי ועומד כנגדו מאסר מותנה של 10 חודשים שהוא בר הפעלה.

נראה כי אכן אין על המשיב מורא הדין, ועל כן אין המשיב ראוי עוד לאמון שיקיים תנאי שחרור שיושתו עליו.

על כן, ובקבלי את הערר, אני מורה על מעצרו של המשיב עד לסיום ההליכים נגדו.

ניתנה והודעה היום י"ז טבת תשע"ה, 08/01/2015 במעמד הנוכחים.

חני סלוטקי , שופטת